

West-Friesche praatjes

Van april 1923 tot april 1924 verschenen er van de hand van H. Steltenpool uit Wognum ongeveer 26 'West-Friesche praatjes' in 'Onze Courant', Katholiek Dagblad voor West-Friesland.

Kleinzoon Wim Steltenpool heeft 25 stukjes gebundeld. Ze zijn verkrijgbaar ad f 10,-.
Adres: W.H.P. Steltenpool, Schoutplaats 37, 1687 VJ Wognum. Tel. 0229 - 572623

Herman Steltenpool (5-1-1884/19-2-1983) groeide op in een bouwersgezin in Wervershoof. In zijn vrije tijd werd hij kapper. Hij was sociaal zeer geëngageerd, hij was een van de oprichters van de plaatselijke LTB. In 1922 verhuisde Steltenpool naar een boerderij in Wognum aan de

Oosteinderweg waar nu het viaduct ligt. Doordat vrijwel al het land nodig was voor het tracé van de autosnelweg, verhuisde het gezin in 1938 naar de Westeinderweg 4.

ONZE COURANT
Katholiek Dagblad voor West-Friesland
Tweede Blad
ZATERDAG 9 FEBRUARI 1924

West-Friesche Praatjes XX

Jaap: Zo verandert alles mit de taid.

Sijmen: Ja, da's zeker waar, maar wat heije deer mee op 't oog?

Jaap: Och, ik kwam zo op die gedachte toen ik in de krant las dat de meelmolen van Andaik ok ofbroken werd. Ik docht: zo dat is nou hier in de buurt de tweede meelmolen al, eerst is die spinnekop in Hougkarspel an de grond gaan en nouw op Andaik weer. Zou 't net gaan moete as met de watermolens? Zouwe de meelmolens d'r ok allegaar an moete?

Sijmen: Je binne ok altoid maar 'n skerpe opmerker, maar mit de meelmolens gaat 't dinkelik niet zo hard, want dat is meer aigen werk; wie nouw 'n goeie molen het, wacht eerst nag wel effies eerd dat ie zon bureplaag van 'n moter anskaft. Want zon molenaar leeft niet van de wind.

Jaap: Dat is zo, maar as je vroeger eris de Zuierzee-daik langs liepe, den kwam je om 't haverklap

zon watermolen teugen; d'r zelle d'r de ien mit de aar 'n zoot staan hewwe, maar weg binne ze allegaar, en dat in 'n jaar of wat.

Sijmen: Vroeger kwamme ze heel van gunsies om die molens te bekaike, maar nou het ons omgeving ok al niet veul bekaiks meer.

Jaap: D'r is hier nouw niks meer an vongen. Maar mit dat al is 't hier toch 'n heele boel verbeterd. Ik weet 'r nag van dat bub en ootje (*opa en opoe*) 't 'r over hadde dat hier in de heele omgeving de boel 's winters onder water stond. Wou je op skaase nei 'n aar durp, din ging je zo maar recht op je doel an.

Sijmen: Ja, ja, din is 't nouw 'n zood verbeterd. En din met die landpraize, da's ok 'n heel aar praatje baai toe. Ik mien wel te wete dat zuk kikkersland toe zo ommene baai de vaifhonderd golden 't bunder kostte, en deer geve ze nouw soms drie of vier duizend golden voor.

Jaap: Zodoende binne d'r verskaiene weest die toe puur land hadde, die sleipende raik worre binne.

Sijmen: Maar wat is dat raar gaan mit die kiesvereniging in Hougkarspel, dat vind ik deer ok lang niet gnapp om 'r zon paar ouwe bestuurslede zo maar uit te knikkere. Ik denk dat ze deer zellef ok niet wete hoe of ze 't hewwe wille, en 't mooist is nag dat ze d'r alles op zette om 'r bepaalde lede onder te douwe. Maar as ze den soms zellef koze worre, den ziene ze d'r teugen op om zon bestuursfunctie an te neme, meskien wel meer omdat ze den eerst begraipe dat ze 't er zellef heel wat beroerder of bringe zouwe.

Jaap: Dat is 't, man, nouw ik had er temisten skik in dat de voorzitter ze fesoenlek de waarhoid zait het. Maar je hewwe altoid van die vroeters, die er in groeie as ze d'ien of d'aar een stoel zette kenne.

Sijmen: Wat zelle ze op Zwaagdaik nouw in d'r noppies weze, dat ze nouw ok elektries kraige.

Jaap: Nouw, ze hewwe d'r lang genog om marteld om 't te kraige, en nouw zel je zien dat 'r nag heel wat binne die 'r niks van hewwe moete.

Sijmen: 't Is ok nag weer een heele anpak, en gekoop ke'je 't ok niet noeme. Maar 't is 'n skoone brand en erreg gemakkelek.

Jaap: Maar 't Zeuvenhuis moet 't voorlopig nag mit 'n petroleumlamp redde. Die uithoeke binne d'r toch veultaids 't slechtst an toe.

Sijmen: Dat zeg je nouw wel, maar 't skaint dat deer ok nag niet veul voorstanders van ware. En wethouwer Winkel van Wognum het toch zait dat as Zwaag besloot om 'r an te beginne, den zouwe ze in Wognum niet zo kinderachtig weze as Spanbroek, en zouwe ze ok d'r deel wel neme.

Jaap: Ik vond 't van die wethouwer wat kras om zon kliek te gooie op de Spanbroeker jas.

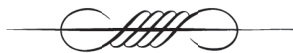
Sijmen: Dat zeg je wel, maar ik vind 't ok krenterig van Spanbroek om weer ze evegoed prefait hewwe van die lanterens om den Woglum er helegaar voor opdraaie te leite; bezuinege is goed, maar as je 't ten koste van 'n aar doene den blaift 't toch af te keure.

Jaap: Zo had Hoogwoud lest ok zon gril in de raad. Je wete nag wel dat 't Witgele Kruis om subsidie vroeg, toe wouwe ze d'r niks van wete. Hoogwoud was de ienigste gemeente weer 't Witgele Kruis niks van kregen had.

Sijmen: As jai dat deur de bezuinegingsbril bekaike, bejje wel effies in de war. Ik bekaik dat van 'n heel aare kant. 't Was niks aars as bekrompenheid van d'aare kant. Want zie je, 't was voor een Roomse vereniging en deer hadde ze 'n broertje an dood. D'r is toe heel wat haibel over weest en ien van die roomse raadslede het ze 't ok duidelek genog zait dat deer mit twee mate meten werd. Maar wat konne ze d'r an doen? Ze ware in de minderheid.

Jaap: Den binne ze in Woglum heel wat royaalder, deer hewwe ze maar twee niet-kattelieke raadslede, en toch make ze d'r ientje eerste wethouwer.

Sijmen: Da's zeker om reclame te make.

Over het lidmaatschap van de LTB. Sijmen is enthousiast voorstander en vertelt van een discussie met Arie Klaverblad, veehouder en kerkmeester.

(Red.: Dit is mogelijk Hillebrand Klaver, veehouder, kerkmeester en lid van de raad).

Jaap: Nouw gloof ik toch dat je overdraive.

Sijmen: Overdraive! Nou, den zel ik je d'rus vertelle hoe of ik 't lest had hew met Arie Klaverblad, toen ik 'm suikerwortele leverde. 't Was net theetaait en Leip, z'n vrouw, vroeg of we te koppiese kwamme, zodoende raakte we an de praat over dut en dat en op slot ok over de LTB. Hai zai: ik begraip nouw niet weer de minse lid van worre kinne, wat hejje an zoks, je kenne altheid maar skokke en je worre d'r nooit gien rooie cent woiser van. Ik zeg teugen 'm: Arie, Arie, gort bewari, vind jij de

LTB ok larie? Hai zait: nou wat zel 't aars weze? Ik zeg: je bewere deer dat je nooit gien cent beter worre van de LTB, maar ik wou je woizer hewwe. De Land- en tuinbouwongevallenwet verplicht je om je twee werklui te verzekere. As je dat nou doene bai de raiksverzekering, kost je dat 'n paar aardige cinte. Ja, zait ie, maar zon stommert bin ik nouw weer niet. Den weet ik wel gekoper klaar te komme. As je je bai de Land- en Tuinbouw Onderlinge verzekere, bin je veul gekoper klaar. Ik zeg: maar hoe hew ik 't nouw, je zegge dat je d'r nooit gien cent beter van worre, en je plokke d'r met handevol van? Maar, zait ie, das de LTB zellef niet. 't Is er maar zon uitwas van. Juist, zeg ik, maar as nouw de boom d'r niet was, hoe wou jai den peereplukke van de tak? Deurdad de LTB gelukkig nag heel wat lede het, konne ze die instelling voor mekaar kraige, en deer profeteer jai nouw van. Maar as je nouw ok lid worre, den houw je nag genog over, en den kenne ze nag weer wat aars prakkezeere om nog meer voor ons te verdiene. Zo as nouw dat slachtfons voor varrekes weer. Nou, zait ie, ze zelle dat buiten main evegoed wel voor mekaar bringe en as d'r te plokke valt, doen ik evegoed mee.

Jaap: Wat 'n skoft van een kirrel is dat, en die is nou nag wel kerkmeester.

Sijmen: Zien je wel dat 'r mit 'n hoop boere niks te beginne valt, en bai de bouwers binne d'r ok nag graag van die duitepikkers, die 't gnap doen kenne maar voor d'r roomse vereniging gien duit over hewwe.

Jaap: Zo lang as dat zo blaift, kraige we de boel nooit goed voor mekaar; den zelle ze 't van de jongere hewwe moete.

Sijmen: Maar dat zel eerlik ok nag niet meevalle. D'r benne veuls te veul dorrepe deer ze de jongere helegaar an d'r lot over leite.

Jaap: Ja, den ken d'r niks van komme. Maar degene die de touwtjes in hande hewwe moete d'r ok voor zorregge dat er 'n debettersklub komt of wat den ok. Ze moete wat op de hougte brocht worre.

Sijmen: Jai hewwe goed prate, maar as de ouwers teuge werke, begin den maar wat.

Jaap: Meskien as ze later in de gate hewwe dat d'r joos zo rood benne as 'n kraal, dat ze den berouw hewwe, maar den is 't te laat.

Sijmen: Ze moste d'r aigenwaizighaid op zaai zette en derus luistere naar pestoor. Dat was beter!

Jaap: Maar, Saimen, ik hew nag een koe op kalleven staan. Griet zel wel denke: weer blaift ie nouw weer? Besjoer, hoor. <<